

Но може би най-своеобразно от тая страна е *Сънки*, дъто поета нѣколько пъти мѣнява становището и дъто особено ~~личи~~^{да си} тоя похватъ — да рисува отъ разни точки и въ разни моменти едно и сѫщото дѣйствие. Изобщо: никога почти Тодоровъ не дава послѣдователенъ разказъ, нито ~~епически~~^{исторически} спокойно развитие на събития, ~~едно изъ друго~~^{въ} но само отдѣлни моменти и въ разни перспективи.

Ако споменатите до тук идилии също особено характерни за изучаване разнообразните външни и вътрешни форми, които дава Тодоровъ на своите мотиви, друга една група — *Несрътникъ, Сънки, Сънчова женидба* — ни разкрива наидобръ интимни страни от душата на самия поетъ. *Несрътникъ*, най-нѣжното и найпрочувствувано творение на Тодорова, е въ сѫщото врѣме и най-субективно и богато съ интимни ревелации. Тоя тѣй слабъ и въ сѫщото врѣме тѣй силенъ Бойко носи душа мека и беззлобна, като душата на своя творецъ, — душа все тѣй неспособна за упорито отстояване на своето на своите плахи и несмѣли и непонятни за единъ трѣзъвъ реалистъ ламтежи и купнения. Онова чувство на беззавѣтна реагирання, което кара героя да прѣкланя глава прѣдъ своята зла оръсъ като прѣдъ нѣкакъвъ винешъ фатумъ, като прѣдъ единъ висшъ законъ на своята природа, — това сѫщото чувство изглежда да образува основното настроение на душата на самия авторъ. *Родъ* художника пластика, съ която поетъ е нарисувалъ невнятните душевни трепети на своя герой и неговата мѣка, както и разкошните картини изъ нация животъ и природа, които пълнятъ тая поема на болната отъ живота и за животъ душа, ѝ даватъ особено място въ нашата литература, тъй бѣдна отъ интимни изповѣди.

Отъ индивидуалната душа, нарисувана въ *Несъртникъ*, Сънки поетъ се издига до художествено възсъздаване на исторически съждания по чататъ на чуждъ националень мирогледъ. Покоренъ на традициите на своето племе мюсулманина — една сънка на изчезнало величие и мощь — напуска роднитъ балкани, срѣдъ които е отрасъль и съ които го свързватъ скъпни спомени, не може той безъ болка да гледа, какъ „невѣрни гяури“ въ слога властувватъ тамъ, дѣто петстотинъ години негови славни прадѣди сѫ живѣли въ царско великолѣпие и навѣвали ужасъ вредъ, дѣто е стжанъ тѣхния кракъ. Сънки е една тиха надгробна пѣсень на мюсулманството, пропждано отъ растящата култура и свобода на покорени нѣкога съ огънь и мечъ народи; една високо художествена картина на мюсулмански животъ и настроение. Ако и да ~~приема~~ приема ~~може~~ ~~един~~ още прѣсно ~~издадено~~ — за да не кажемъ: ~~един~~ още живо ~~издадено~~ — автора е останалъ чуждъ на всѣко националистическо чувство и не е допусналъ ~~издадено~~ най-малка ~~издадено~~ алюзия за петвѣковния господарь и тиранъ, подъ чийто политически гнетъ живѣе и день днешенъ двумилионно българско население, но е възсъздалъ съ удивителна топлота и художествена обективност най-задунущи национални и религиозни чувства на мюсулманина ¹⁵.

¹ Тая отрицателна черта на Тодорова, като човък и писател, е забълдъзъл, със опитното око на психолог и социолог, ~~и~~ ^и Милковъ и ~~и~~ във външната обща черта на руската и българската интелигенция. От

1 видят русин на берегах
Днестровской и Чорной не русина
и не греки (так называемые, на берегу Ни-
каредийского